

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ

ಮಹರ್ಷಿ ವೇದವ್ಯಾಸಪ್ರಣೀತಂ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಮಹಾಪುರಾಣಂ  
॥ ಸಪ್ತಮಸ್ಕಂಧೇ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ಶ್ರೀಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ನಮೋ ಭಗವತೇ ವಾಸುದೇವಾಯ

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತಮಹಾಪುರಾಣಂ

॥ ಸಪ್ತಮಸ್ಕಂಧೇ ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ॥

ನಾರದ ಉವಾಚ

ಕಲ್ಪಸ್ತೇವಂ ಪರಿವ್ರಜ್ಯ ದೇಹಮಾತ್ರಾವಶೇಷಿತಃ |

ಗ್ರಾಮೈಕರಾತ್ರವಿಧಿನಾ ನಿರಪೇಕ್ಷಶ್ಚರೇನ್ಮಹೀಂ || 1 ||

ಬಿಭೃಯಾದ್ ಯದ್ಯಸೌ ವಾಸಃ ಕೌಪೀನಾಚ್ಛಾದನಂ ಪರಂ |

ತ್ಯಕ್ತಂ ನ ದಂಡಲಿಂಗಾದೇರನ್ಯತ್ ಕಿಂಚಿದನಾಪದಿ || 2 ||

ಏಕ ಏವ ಚರೇದ್ ಭಿಕ್ಷುರಾತ್ಮರಾಮೋಽನಪಾಶ್ರಯಃ |

ಸರ್ವಭೂತಸುಹೃಚ್ಛಾಂತೋ ನಾರಾಯಣಪರಾಯಣಃ || 3 ||

ಪಶ್ಯೇದಾತ್ಮನ್ಯದೋ ವಿಶ್ವಂ ಪರೇ ಸದಸತೋಽವ್ಯಯೇ |

ಆತ್ಮಾನಂ ಚ ಪರಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸರ್ವತ್ರ ಸದಸನ್ಮಯೇ || 4 ||

ಸುಪ್ತಪ್ರಬೋಧಯೋಃ ಸಂಧಾವಾತ್ಮನೋ ಗತಿಮಾತ್ಮದೃಕ್ |

ಪಶ್ಯನ್ನಂಧಂ ಚ ಮೋಕ್ಷಂ ಚ ಮಾಯಾಮಾತ್ರಂ ನ ವಸ್ತುತಃ || 5 ||

ನಾಭಿನಂದೇದ್ ಧ್ರುವಂ ಮೃತ್ಯುಮಧ್ರುವಂ ವಾಸ್ಯ ಜೀವಿತಂ |

ಕಾಲಂ ಪರಂ ಪ್ರತೀಕ್ಷೇತ ಭೂತಾನಾಂ ಪ್ರಭವಾಪ್ಯಯಂ || 6 ||

ನಾಸಚ್ಛಾಸ್ತ್ರೇಷು ಸಜ್ಜೀತ ನೋಪಜೀವೇತ ಜೀವಿಕಾಂ |

ವಾದವಾದಾಂಸ್ಸಜೀತ್ ತರ್ಕಾನ್ವಕ್ಷಂ ಕಂ ಚ ನ ಸಂಶ್ರಯೇತ್ || 7 ||

ನ ಶಿಷ್ಯಾನನುಬದ್ಧೀತ ಗ್ರಂಥಾನ್ನೈವಾಭ್ಯಸೇದ್ ಬಹೂನ್ |  
ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಮುಪಯುಂಜೀತ ನಾರಂಭಾನಾರಭೇತ್ ಕ್ವಚಿತ್ || 8 ||

ನ ಯತೇರಾಶ್ರಮಃ ಪ್ರಾಯೋ ಧರ್ಮಹೇತುರ್ಮಹಾತ್ಮನಃ |  
ಶಾಂತಸ್ಯ ಸಮಚಿತ್ತಸ್ಯ ಬಿಭೃಯಾದುತ ವಾ ತ್ಯಜೇತ್ || 9 ||

ಅವ್ಯಕ್ತಲಿಂಗೋ ವ್ಯಕ್ತಾರ್ಥೋ ಮನೀಷ್ಯನೃತ್ತಬಾಲವತ್ |  
ಕವಿರ್ಮೂಕವದಾತ್ಮಾನಂ ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದರ್ಶಯೇನ್ಮುನಾಂ || 10 ||

ಅತ್ರಾಪ್ಯುದಾಹರಂತೀಮಮಿತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ |  
ಪ್ರಹ್ಲಾದಸ್ಯ ಚ ಸಂವಾದಂ ಮುನೇರಾಜಗರಸ್ಯ ಚ || 11 ||

ತಂ ಶಯಾನಂ ಧರೋಪಸ್ಥೇ ಕಾವೇರ್ಯಾಂ ಸಹ್ಯಸಾನುನಿ |  
ರಜಸ್ವಲೈಸ್ತನೂದೇಶೈರ್ನಿಗೂಢಾಮಲತೇಜಸಂ || 12 ||

ದದರ್ಶ ಲೋಕಾನ್ವಿಚರನ್ ಲೋಕತತ್ತ್ವವಿವಿತ್ಸಯಾ |  
ವೃತೋಽಮಾತ್ಯೈಃ ಕತಿಪಯೈಃ ಪ್ರಹ್ಲಾದೋ ಭಗವತ್ಪ್ರಿಯಃ || 13 ||

ಕರ್ಮಣಾಽಕೃತಿಭಿರ್ವಾಚಾ ಲಿಂಗೈರ್ವರ್ಣಾಶ್ರಮಾದಿಭಿಃ |  
ನ ವಿದಂತಿ ಜನಾ ಯಂ ವೈ ಸೋಽಸಾವಿತಿ ನ ವೇತಿ ಚ || 14 ||

ತಂ ನತ್ವಾಭ್ಯರ್ಚ್ಯ ವಿಧಿವತ್ ಪಾದಯೋಃ ಶಿರಸಾ ಸ್ಪೃಶನ್ |  
ವಿವಿತ್ಸುರಿದಮಪ್ರಾಕ್ಷೀನ್ಮಹಾಭಾಗವತೋಽಸುರಃ || 15 ||

ಬಿಭರ್ಷಿ ಕಾಯಂ ಪೀವಾನಂ ಸೋದ್ಯಮೋ ಭೋಗವಾನ್ಯಥಾ |  
ವಿತ್ತಂ ಚೈವೋದ್ಯಮವತಾಂ ಭೋಗೋ ವಿತ್ತವತಾಮಿಹ |  
ಭೋಗಿನಾಂ ಖಲು ದೇಹೋಽಯಂ ಪೀವಾ ಭವತಿ ನಾನ್ಯಥಾ || 16 ||

ನ ತೇ ಶಯಾನಸ್ಯ ನಿರುದ್ಯಮಸ್ಯ  
ಬ್ರಹ್ಮನ್ ನು ಹಾರ್ಥೋ ಯತ ಏವ ಭೋಗಃ |

ಅಭೋಗಿನೋಽಯಂ ತವ ವಿಪ್ರ ದೇಹಃ

ಪೀವಾ ಯತಸ್ತದ್ವದ ನಃ ಕ್ಷಮಂ ಚೇತ್ || 17 ||

ಕವಿಃ ಕಲ್ಪೋ ನಿಪುಣದೃಕ್ ಚಿತ್ರಪ್ರಿಯಕಥಃ ಸಮಃ |

ಲೋಕಸ್ಯ ಕುರ್ವತಃ ಕರ್ಮ ಶೇಷೇ ತದ್ವೀಕ್ಷಿತಾಪಿ ವಾ || 18 ||

ನಾರದ ಉವಾಚ

ಸ ಇತ್ಥಂ ದೈತ್ಯಪತಿನಾ ಪರಿಪೃಷ್ಟೋ ಮಹಾಮುನಿಃ |

ಸ್ಮಯಮಾನಸ್ತಮಭ್ಯಾಹ ತದ್ವಾಗ್ಮೃತಯಂತ್ರಿತಃ || 19 ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಉವಾಚ

ವೇದೇದಮಸುರಶ್ರೇಷ್ಠ ಭವಾನ್ ನನ್ವಾಯಸಮೃತಃ |

ಈಹೋಪರಮಯೋರ್ನ್ಯಾಣಾಂ ಪದಾನ್ಯಧ್ಯಾತ್ಮಚಕ್ಷುಷಾ || 20 ||

ಯಸ್ಯ ನಾರಾಯಣೋ ದೇವೋ ಭಗವಾನ್ಸ್ವದ್ಗತಃ ಸದಾ |

ಭಕ್ತ್ಯಾ ಕೇವಲಯಾಜ್ಞಾನಂ ಧುನೋತಿ ಧ್ವಾಂತಮರ್ಕವತ್ || 21 ||

ಅಥಾಪಿ ಬ್ರೂಮಹೇ ಪ್ರಶ್ನಾಂಸ್ತವ ರಾಜನ್ಯಥಾಶ್ರುತಂ |

ಸಂಭಾವನೀಯೋ ಹಿ ಭವಾನಾತ್ಮನಃ ಶುದ್ಧಿಮಿಚ್ಛತಾಂ || 22 ||

ತೃಷ್ಣಯಾ ಭವವಾಹಿನ್ಯಾ ಯೋಗೈಃ ಕಾಮೈರಪೂರಯಾ |

ಕರ್ಮಾಣಿ ಕಾರ್ಯಮಾಣೋಽಹಂ ನಾನಾಯೋನಿಷು ಯೋಜಿತಃ || 23 ||

ಯದೃಚ್ಛಯಾ ಲೋಕಮಿಮಂ ಪ್ರಾಪಿತಃ ಕರ್ಮಭಿರ್ಭ್ರಮನ್ |

ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಯೋರ್ದ್ವಾರಂ ತಿರಶ್ಚಾಂ ಪುನರಸ್ಯ ಚ || 24 ||

ಅತ್ರಾಪಿ ದಂಪತೀನಾಂ ಚ ಸುಖಾಯಾನ್ಯಾಪನುತ್ತಯೇ |

ಕರ್ಮಾಣಿ ಕುರ್ವತಾಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ನಿವೃತ್ತೋಽಸ್ಮಿ ವಿಪರ್ಯಯಂ || 25 ||

ಸುಖಮಸ್ಯಾತ್ಮನೋ ರೂಪಂ ಸರ್ವೇಹೋಪರತಿಸ್ತನುಃ |

ಮನಃಸಂಸ್ಪರ್ಶಜಾನ್ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಭೋಗಾನ್ಸ್ವಪ್ನಾಮಿ ಸಂವಿಶನ್ || 26 ||

ಇತ್ಯೇತದಾತ್ಮನಃ ಸ್ವಾರ್ಥಂ ಸಂತಂ ವಿಸ್ಮೃತ್ಯ ವೈ ಪುಮಾನ್ |  
ವಿಚಿತ್ರಾಮಸತಿ ದ್ವೈತೇ ಘೋರಾಮಾಪ್ನೋತಿ ಸಂಸೃತಿಂ || 27 ||

ಜಲಂ ತದುದ್ಭವೈಶ್ಚನ್ನಂ ಹಿತ್ವಾಜ್ಞೋ ಜಲಕಾಮ್ಯಯಾ |  
ಮೃಗತೃಷ್ಣಾಮುಪಾಧಾವೇದ್ ಯಥಾನ್ಯತ್ರಾರ್ಥದೃಕ್ ಸ್ವತಃ || 28 ||

ದೇಹಾದಿಭಿದೈವತಂತ್ರಿರಾತ್ಮನಃ ಸುಖಮೀಹತಃ |  
ದುಃಖಾತ್ಯಯಂ ಚಾನೀಶಸ್ಯ ಕ್ರಿಯಾ ಮೋಘಾಃ ಕೃತಾಃ ಕೃತಾಃ || 29 ||

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಾದಿಭಿದುಃಖೈರವಿಮುಕ್ತಸ್ಯ ಕರ್ಹಿಚಿತ್ |  
ಮರ್ತ್ಯಸ್ಯ ಕೃಚ್ಛೋಪನತ್ಯೈರರ್ಥೈಃ ಕಾಮೈಃ ಕ್ರಿಯೇತ ಕಿಂ || 30 ||

ಪಶ್ಯಾಮಿ ಧನಿನಾಂ ಕ್ಲೇಶಂ ಲುಬ್ಧಾನಾಮಜಿತಾತ್ಮನಾಂ |  
ಭಯಾದಲಬ್ಧನಿದ್ರಾಣಾಂ ಸರ್ವತೋಽಭಿವಿಶಂಕಿನಾಂ || 31 ||

ರಾಜತಶ್ಚಾರತಃ ಶತ್ರುಃ ಸ್ವಜನಾತ್ಪಶುಪಕ್ಷಿತಃ |  
ಅರ್ಥಿಭ್ಯಃ ಕಾಲತಃ ಸ್ವಸ್ಮಾನ್ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥವದ್ಭಯಂ || 32 ||

ಶೋಕಮೋಹಭಯಕ್ರೋಧರಾಗಕ್ಲೈಬ್ಯಶ್ರಮಾದಯಃ |  
ಯನ್ಮೂಲಾಃ ಸ್ಯುರ್ನ್ಯಾಣಾಂ ಜಹ್ಯಾತ್ ಸ್ಪೃಹಾಂ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಯೋರ್ಬುಧಃ || 33 ||

ಮಧುಕಾರಮಹಾಸರ್ಪೌ ಲೋಕೇಽಸ್ಮಿನ್ನೋ ಗುರೂತ್ತಮೌ |  
ವೈರಾಗ್ಯಂ ಪರಿತೋಷಂ ಚ ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಯಚ್ಛಿಕ್ಷಯಾ ವಯಂ || 34 ||

ವಿರಾಗಃ ಸರ್ವಕಾಮೇಭ್ಯಃ ಶಿಕ್ಷಿತೋ ಮೇ ಮಧುವ್ರತಾತ್ |  
ಕೃಚ್ಛಾಪ್ತಂ ಮಧುವದ್ ವಿತ್ತಂ ಹತ್ವಾಪ್ಯನ್ಯೋ ಹರೇತ್ಪತಿಂ || 35 ||

ಅನೀಹಃ ಪರಿತುಷ್ಟಾತ್ಮಾ ಯದೃಚ್ಛೋಪನತಾದಹಂ |  
ನೋ ಚೇಚ್ಛಯೇ ಬಹ್ವಹಾನಿ ಮಹಾಹಿರಿವ ಸತ್ತ್ವವಾನ್ || 36 ||

ಕ್ಷಚಿದಲ್ಪಂ ಕ್ಷಚಿದ್ ಭೂರಿ ಭುಂಜೇಽನ್ನಂ ಸ್ವಾದ್ವಸ್ವಾದು ವಾ |  
ಕ್ಷಚಿದ್ ಭೂರಿಗುಣೋಪೇತಂ ಗುಣಹೀನಮುತ ಕ್ಷಚಿತ್ || 37 ||

ಶ್ರದ್ಧಯೋಪಹೃತಂ ಕ್ವಾಪಿ ಕದಾಚಿನ್ಮಾನವರ್ಜಿತಂ |  
ಭುಂಜೇ ಭುಕ್ತ್ವಾಥ ಕಸ್ಮಿಂಶ್ಚಿದ್ ದಿವಾ ನಕ್ತಂ ಯದೃಚ್ಛಯಾ || 38 ||

ಕ್ಷೌಮಂ ದುಕೂಲಮಜಿನಂ ಚೀರಂ ವಲ್ಕಲಮೇವ ವಾ |  
ವಸೇನ್ಯದಪಿ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಂ ದಿಷ್ಟಭುಕ್ ತುಷ್ಟಧೀರಹಂ || 39 ||

ಕ್ಷಚಿಚ್ಛಯೇ ಧರೋಪಸ್ಥೇ ತೃಣಪರ್ಣಾಶ್ಚಭಸ್ಮಸು |  
ಕ್ಷಚಿತ್ ಪ್ರಾಸಾದಪರ್ಯಂಕೇ ಕಶಿಪೌ ವಾ ಪರೇಚ್ಛಯಾ || 40 ||

ಕ್ಷಚಿತ್ ಸ್ನಾತೋಽನುಲಿಪ್ತಾಂಗಃ ಸುವಾಸಾಃ ಸ್ರಗ್ವ್ಯಲಂಕೃತಃ |  
ರಥೇಭಾಶ್ವೈಶ್ಚರೇ ಕ್ವಾಪಿ ದಿಗ್ವಾಸಾ ಗ್ರಹವದ್ ವಿಭೋ || 41 ||

ನಾಹಂ ನಿಂದೇ ನ ಚ ಸೌಮಿ ಸ್ವಭಾವವಿಷಮಂ ಜನಂ |  
ಏತೇಷಾಂ ಶ್ರೇಯ ಆಶಾಸೇ ಉತ್ಕೃತಾತ್ಮ್ಯಂ ಮಹಾತ್ಮನಿ || 42 ||

ವಿಕಲ್ಪಂ ಜುಹುಯಾಚ್ಚಿತ್ತೌ ತಾಂ ಮನಸ್ಯರ್ಥವಿಭ್ರಮೇ |  
ಮನೋ ವೈಕಾರಿಕೇ ಹುತ್ವಾ ತನ್ಮಾಯಾಯಾಂ ಜುಹೋತ್ಯನು || 43 ||

ಆತ್ಮಾನುಭೂತೌ ತಾಂ ಮಾಯಾಂ ಜುಹುಯಾತ್ ಸತ್ಯದೃಙ್ಮನಿಃ |  
ತತೋ ನಿರೀಹೋ ವಿರಮೇತ್ ಸ್ವಾನುಭೂತ್ಯಾಽತ್ಮನಿ ಸ್ಥಿತಃ || 44 ||

ಸ್ವಾತ್ಮವೃತ್ತಂ ಮಯೇತ್ಥಂ ತೇ ಸುಗುಪ್ತಮಪಿ ವರ್ಣಿತಂ |  
ವ್ಯಪೇತಂ ಲೋಕಶಾಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಂ ಭವಾನ್ ಹಿ ಭಗವತ್ಪರಃ || 45 ||

ನಾರದ ಉವಾಚ  
ಧರ್ಮಂ ಪಾರಮಹಂಸ್ಯಂ ವೈ ಮುನೇಃ ಶ್ರುತ್ವಾಸುರೇಶ್ವರಃ |  
ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ತತಃ ಪ್ರೀತ ಆಮಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಯಯೌ ಗೃಹಂ || 46 ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತೇ ಮಹಾಪುರಾಣೇ ಪಾರಮಹಂಸ್ಯಾಂ ಸಂಹಿತಾಯಾಂ  
ಸಪ್ತಮಸ್ಕಂಧೇ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಾರದಸಂವಾದೇ ಯತಿಧರ್ಮೇ  
ತ್ರಯೋದಶೋಽಧ್ಯಾಯಃ ||